

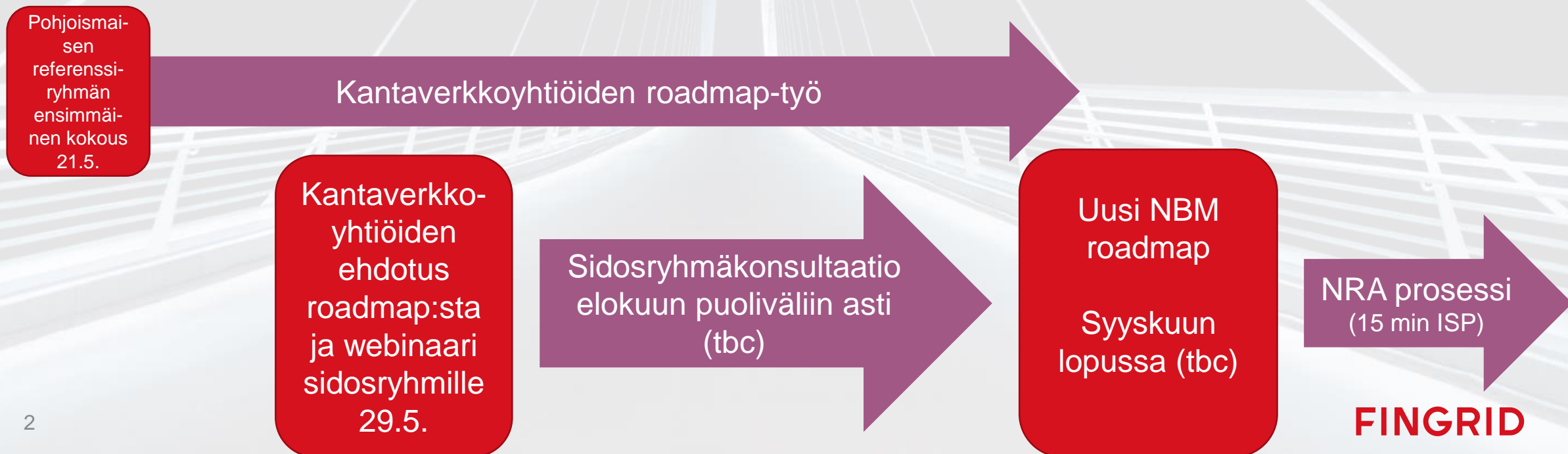
14.5.2019

Varttitase - skenaariotyöpajan tulokset

FINGRID

Työpajan tavoitteena tunnistaa sidonnaisuudet ja vaikutukset Suomen näkökulmasta

- Varttitaseen käyttöönotto siirtyy alkuperäisestä 12/2020 ja uutta aikataulua selvitetään pohjoismaisella tasolla
- Työpajan tavoitteena oli selvittää erilaisten osa-alueiden sidonnaisuuksia ja aikatauluskenaarioiden vaikutuksia varttitaseen toteutukseen Suomessa ja valmistaa toimialaa sidosryhmäkonsultaatioon

Työpajaan osallistuneet ovat Suomen referenssiryhmän jäseniä

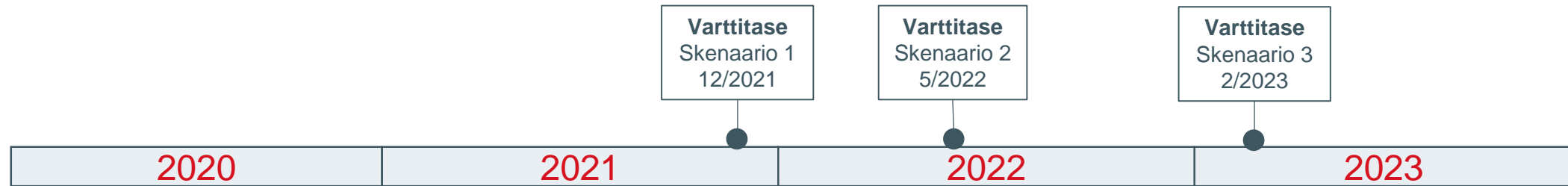
Osallistujat:	
Caruna Oy	Jyväskylän Energia Oy
Elenia Oy	Nord Pool Finland Oy
Energiateollisuus ry	Omakotiliitto ry
EPV Energia Oy	Power-Deriva Oy
eSett Oy	Paikallisvoima ry
Fortum Oyj	Satapirkan Sähkö Oy
Gasum Oy	UPM Oyj
Helen Oy	

Neljä aikatauluihin keskeisesti vaikuttavaa teemaa

- Skenaariotyö tehtiin neljässä ryhmässä - jokainen ryhmä pohti aihetta tietystä näkökulmasta, jotka olivat:
 - Energiamittaus
 - Datahub
 - Tasemalli
 - Päätökset ja lainsäädäntö

Työpajassa arvioitiin erilaisia vaikutuksia kolmen eri skenaarion mukaan

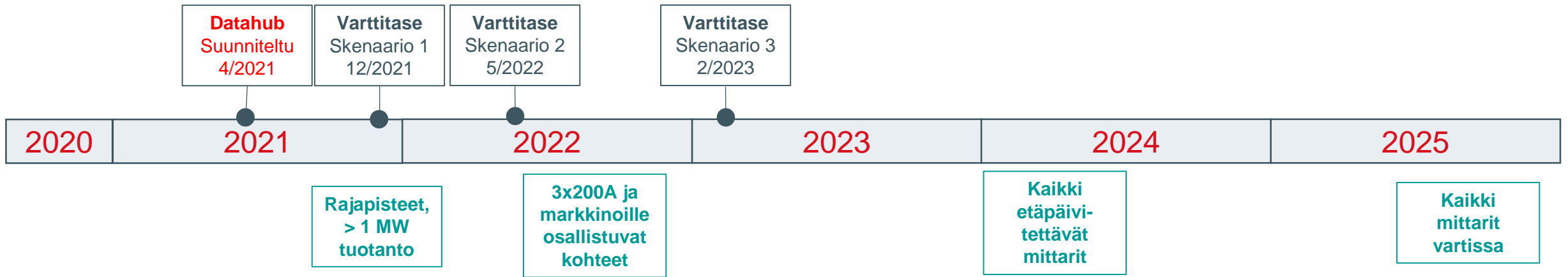
- Skenaarioissa varttitaseelle asetettiin kolme vaihtoehtoista aikataulua ja kussakin teemassa analysoitiin muita varttitaseeseen sidonnaisia aikatauluja ja niiden eri vaihtoehtoja

Tärkeimmät nostot

- Varttitasetta koskevat **viranomaispäätökset ja** sen jälkeen tehtävät **asetusmuutokset** tulisi olla valmiina **syksyllä 2020** riippumatta lopullisesta aikataulusta
 - Toimialan muutosten konkreettinen käynnistäminen (mm. IT-hankinnat) on riippuvainen lainsäädännön voimaantulosta
 - Muutosten käynnistämisen viivästyminen vie hankkeelta uskottavuutta
- **Datahubin käyttöönotto ennen varttia** nähtiin tärkeäksi
 - Jakeluverkkojen energiamittauksia ei viedä varttiin ennen datahubia
 - Aikataulussa tulisi varmistaa, että toimijoiden ei tarvitse valmistautua vartin ja datahubin järjestyksen muuttumiseen
- **Yksitasemalliin siirtymistä EBGL:n aikataulussa** kannatettiin laajasti
- Säätomarkkinoiden suhteen on tärkeintä, että **pohjoismaiset markkinat toimivat**
- Naapurimaiden toteutuskyvystä sekä **kantaverkkoyhtiöiden ja alan välisestä yhteistyöstä** oltiin huolissaan
- **Selkeä aikataulu ja avoimuus** siihen vaikuttavista tekijöistä ovat hyvin tärkeitä onnistuneen toteutuksen kannalta

Ryhmätyön tehtävät ja tulokset

Energiamittaus ja vartti: tehtävä

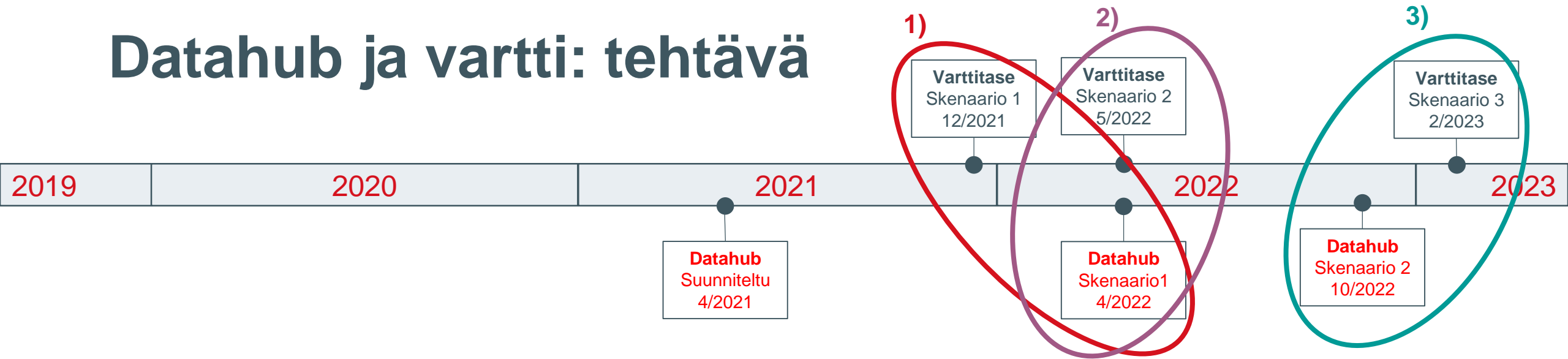
- 1) Osoittakaa energiamittauksen siirtymäaikataulu liikuttelemalla vihreitä laatikoita
- 2) Onko Energiateollisuus ry:n kantapaperin mukaiset mittauksen siirtymävaiheet edelleen tarkoituksenmukaisia?

Energiamittaus ja vartti: tulokset

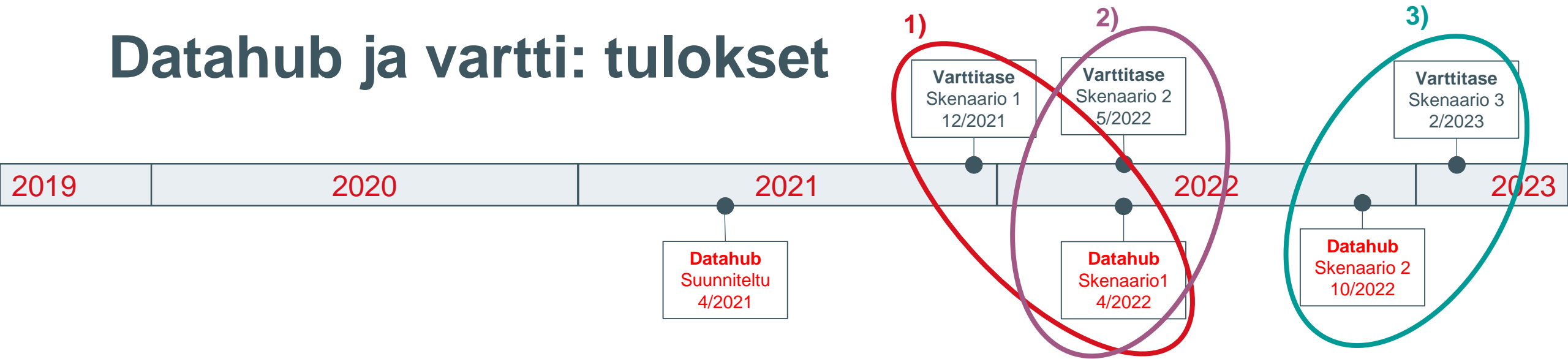
- Riippumatta varttitaseen aikataulusta rajapisteet ja tuotanto on mitattava vartissa heti varttitaseen käyttöönoton yhteydessä. Lisäksi suuri sekä vartin mittauksesta hyötyvä kulutus tulee mitata vartin resoluutiossa varttitaseen käyttöönotosta lähtien.
- Skenaariossa 3. on arvioitava uudelleen mittareiden etäpäivityksen kustannustehokkuutta ja aikataulua, kun mittareiden massavaihdon toteutus on hyvin lähellä.
- Jakeluverkkojen mittauksia ei voida siirtää varttiin ennen datahubia.
- Jos mittauksen siirtymän takaraja on kaukana, voi syntyä eriarvoisuusongelma loppukuluttajien välillä. Käyttäjryhmät on huomioitava aikataulutuksessa.
- Ryhmä ei nähnyt mielekkääksi sijoittaa tehtävänannon mukaisesti vihreitä laatikoita (ks. edellinen kalvo), koska yllä olevat reunaehdot sopivat kaikkiin skenaarioihin.

Datahub ja vartti: tehtävä

- Minkälaisia vaikutuksia (esim. energiamittaus, IT-järjestelmät, asiakasnäkökulma) eri osapuolille aiheutuu, jos varttitase toteutetaan ylläolevien skenaarioiden (1-3) mukaisesti, ja kun datahubin käyttöönotto on kiinnitetty huhtikuulle 2021?
- Minkälaisia vaikutuksia eri osapuolille aiheutuisi, jos toteutuisi
 - 1) varttitase skenaario 1 ja datahub skenaario 1
 - 2) varttitase skenaario 2 ja datahub skenaario 1
 - 3) varttitase skenaario 3 ja datahub skenaario 2

Datahub ja vartti: tulokset

- Datahub on tärkeä saada käyttöön ennen varttia
- Myöhäisempi siirtymä helpottaa toimijoiden resurssipainetta
- Asetusmuutosten aikataulu on tärkeä huomioida
- Minimiaikaväli hubin ja vartin välillä on 3-4 kk, kun hubin prosessit on vakautettu
- Vartin day-ahead markkinasta ei ole hyötyä jakeluverkkoihin kytketylle kulutukselle, jos hubi ei ole käytössä, koska datahubia tarvitaan varttimittausten taseselvitykseen.
- Datahub rakennetaan alusta asti vastaanottamaan sekä 1h ja 15 min mittaustietoa
 - Taseselvitys tullaan tekemään voimassa olevan jakson mukaan
 - Lopullinen toteutus riippuu siirtymäsäännöksistä

Tasemalli ja vartti: tehtävä

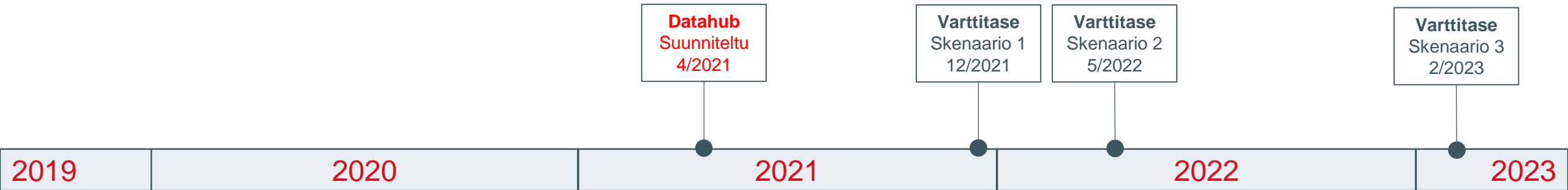
- Tulisiko tasemallin muutos (1-tase, 1-hinta) toteuttaa samanaikaisesti varttitaseen kanssa huomioon ottaen eri skenaariovaihtoehdot (1-3) vai suunnitellusti vuoden 2020 lopussa, ennen varttitasetta, ja miksi?
- Eritelkää eri osapuolille aiheutuvat vaikutukset edellä mainituista toteutusvaihtoehdoista?
- Kuinka paljon aikaa tasevastaavien tulee varata aikaa siirtymisessä varttitaseeseen ja 1-tasemalliin?
- Minkälaisia muutoksia varttitase ja 1-tasemalli vaativat?

Tasemalli ja vartti: tulokset

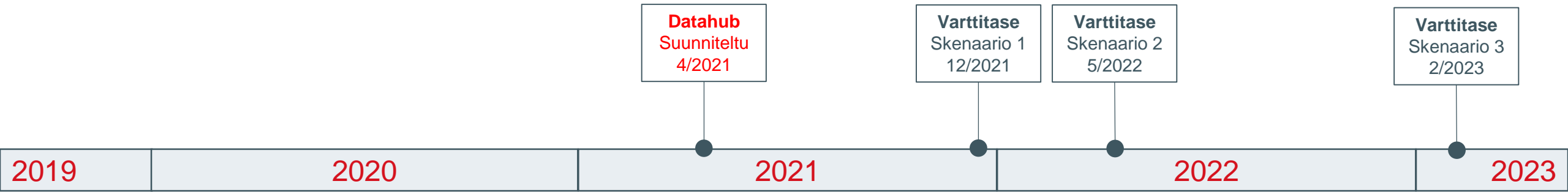
- Ryhmän kanta oli, että tasemalli tulisi toteuttaa lainsäädännön mukaisessa aikataulussa ennen varttia
- Eriaikainen käyttöönotto
 - paikalla olleille toimijoille varttitaseen ja 1-tasemallin käyttöönoton välillä tulee olla minimissään kolme kuukautta, jos käyttöönottohetket tiedetään ajoissa
 - eSett suosittelee vuoden väliä tasemallin ja varttitaseen käyttöönoton välille
- Markkinapaikat
 - Vartin intraday-markkina on tärkeämpi kuin day-ahead
 - Nord Pool toteuttaa markkinapaikat asetuksen mukaan. Hinta-alueen sisällä voidaan tehdä kansallisesti poikkeavia ratkaisua.

Päätökset ja lainsäädäntö: tehtävä

- Käynnistääkö toimiala toimenpiteet ja millä perustein:
 - 1) ennen viranomaispäätöstä, kun pohjoismainen yhteinen tasehallintahankkeen tiekartta on valmistunut ja sidosryhmiä on konsultoitu
 - 2) viranomaispäätöksen jälkeen
 - 3) asetusmuutosten voimaan astuessa
- Milloin viranomaispäätös varttitaseen siirtämisestä sekä asetusmuutokset tulee astua voimaan, jotta varmistamme onnistuneen toteutuksen. Pohtikaa kutakin skenaariota erikseen.

Päätökset ja lainsäädäntö: tulokset

- Varttitaseen lykkäysprosessin käynnistäminen tulee aloittaa mahdollisimman pian, jotta alan luottamus ja projektin uskottavuus säilyy
- Varttitaseeseen siirtymä voidaan toteuttaa aikaisintaan 4/2022 ja asetuserämuutokset tulisi olla valmiina syksyllä 2020
- Huoli muiden Pohjoismaiden tilanteesta
 - Alan luottamuspula muissa Pohjoismaissa kantaverkkoyhtiöitä kohtaan
 - Suomen malli sidosryhmäyhteistyössä tulisi ottaa käyttöön myös muissa Pohjoismaissa
- Lainsäädännön ei tulisi rajoittaa sähkömarkkinan innovatiivisuutta

Kiitos osallistujille!

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

FINGRID